

[Larsen (Bjerre).]

man ikke vil yde Etableringslaan. Naar en Ansøger er dygtig og kan faa Attest fra Kommunalraadet og fra de Steder, hvor han har haft Plads, for, at han er en dygtig Arbejder og en fornøftig Mand, som man godt kan betro den Gerning, saa skal man ikke lukke Haanden i og sige: Vi vil ikke være med til at yde Etableringslaan; for det er netop til de dygtige unge, saadanne Laan skal ydes og vil faa deres store Betydning.

Det ærede Medlem gik meget varmt ind for at forsvare Gaardmandsudstyknin-gen, og det kan jeg godt forstaa, for den Gaardmandsudstykning, som Venstre har foreslaaet i sit Lovforslag, og som det ærede Medlem gik saa varmt ind for, er en udmærket Haandsrækning netop til de Bondesøn-ner, som har Vanskelighed for at komme i Vej; og som Forældrene ikke har de fornødne Midler til at sætte i Vej, saaledes at de maa ty til Statens Hjælp for at faa dem anbragt. Men paa det Grundlag, Venstre har fore-slaaet Gaardmandsudstyknin-gen, kan jeg ikke være medvirkende, fordi det netop er at række Haanden til Privatkapitalen i aller-højeste Grad.

Det ærede Medlem Hr. Clausager talte endvidere meget om Ekspropriation og om, at det var et agitatorisk Forslag fra Rege-ringspartierne og navnlig fra Socialdemo-kraterne. Det forekommer mig, at det agitatoriske netop er brugt i allerhøjeste Grad fra Venstres Side; det er netop paa det Omraade, Venstre har sat ind, for at kunne gøre Befolkningen forskrækket for det Forslag, Regeringen har fremsat.

Det ærede Medlem Hr. Clausager vil ikke afvise Spørgsmaalet om de indeklemt Husmænd og mente, at det var noget, man kunde tage op til Forhandling; derimod mente det ærede Medlem Hr. Duborg ikke, at dette Spørgsmaal havde nævneværdig Betydning, og det ærede Medlem Hr. Duborg fremkom med en længere Redegørelse for sit Syn paa Sagen. Jeg takker det ærede Mem-lem Hr. Clausager, fordi han tager saaledes paa Spørgsmaalet. Jeg ser nemlig saaledes paa det, at det vil betyde overmaade meget for Beskæftigelsesproblemet. Jeg mener, at hvis man kan naa til at fremskaffe godt beliggende Jord til disse Parceller paa 4—5 Tdr. Land, saa betyder det, at disse Hus-mænd glider ind i Produktionen og faar deres eget Virke dér, og en anden kan da tage den Plads ude paa Arbejdsmarkedet, som de hid-til har haft. Det skulde glæde mig, om man kunde finde en Vej frem paa dette Omraade, men jeg har mine stille Tvivl i saa Hen-seende; jeg ved ikke, om man kan faa dette

Spørgsmaal løst uden at fastholde den Ekspropriationsbestemmelse, vi har talt om.

Videre talte det ærede Medlem Hr. Clausager om Byggeriet og mente, at Hus-mændene skulde kunne indrette sig saadan, at de lavede deres Beboelseslejlighed i et Hjørne af Kostalden. Ja, hvis de endelig vil det, kan de ogsaa efter Lovforslaget faa Tilladelse dertil, idet Byggelaanet efter-haanden kan suppleres fra 6 000 Kr. op til de 10 000 Kr. Men jeg ser nu saadan paa det, at det er der vistnok ikke ret mange, der vil, og det forstaaer jeg saa ud-mærket godt, for det, som Husmanden og hans Familie glæder sig over, er netop deres Hjem; jo pænere de faar dette bygget op, jo hyggeligere Forhold de kan skabe sig dér, des bedre gaar sikkert ogsaa Arbejdet for dem, og jeg tror slet ikke, nogen vil benytte sig af Adgangen til at begynde paa den nævnte Maade. Nej, de vil gøre Forholdene saa hyggelige, som det er muligt for dem med de smaa Penge, de har. Et Kendetegn for de danske Husmandshjem er netop den Hygge, der findes i dem, og som kan skabes, fordi man kan faa Adgang til at opføre de Bygninger, der er en Betin-gelse for den. Husmændene gaar vist med Glæde ind paa derfor at betale den Smule mere i Rente, der her er Tale om, og jeg tror, det betyder meget for dem i deres fremtidige Virken.

Jeg tror hermed at have rørt ved i alt Fald det væsentlige af det, der har været fremme, og jeg skal slutte med at udtale, at det er rigtigt, naar det ærede Medlem Hr. Clausager siger, at vi ogsaa skal udstykke i en vanskelig Tid som denne. Man kan ganske naturligt ikke dømme op for Ud-styknin-gen, fordi der indtræffer saadanne Vanskeligheder for Produktionen, som der er i Øjeblikket, og som muligvis kan føre til en Krise — hvis denne kommer, vil vi jo faa den at føle i allerhøjeste Grad. Selv under de Vanskeligheder, der er i Øjeblik-ke-t, mener jeg, man bør fortsætte ad den Vej, vi nu har kendt igennem saa mange Aar, og dertil er det, jeg anmoder det ærede Medlem om Medvirken. For paa det Grund-lag, som er skitseret af Partiet Venstre i det Lovforslag, som det ærede Parti har forelagt, har det ærede Medlem jo hørt, at den højt-ærede Landbrugsminister ikke kan gaa ind i Arbejdet, og jeg maa for mit Vedkom-mende sige det samme, idet det for mig netop er det afgørende, at den private Udstykning ogsaa drages ind under de dér nævnte Bestemmelser om en Forskels-prioritet, som vil bevirke, at Kløften, Margenen, mellem Jordpris og Jordværdi